עכת פרשת שמות תשס"ז Vol. 4 No. 18

TWO DEFINITIONS OF THE WORD: הוראה

The following גמרא appears to contradict the conclusion that we reached last week that the last three ממונה עשרה of שמונה עשרה represent three distinct themes:

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יח' עמ' א'-וכיון שבא דוד – באתה תפלה, שנאמר (ישעיהו נ"ו)
והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי. וכיון שבאת תפלה, באת עבודה שנאמר
עולתיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי. וכיון שבאת עבודה, באתה תודה, שנאמר (תהלים נ') זבח
תודה יכבדנני. ומה ראו לומר ברכת כהנים אחר הודאה, דכתיב (ויקרא מ') וישא אהרן את ידיו אל
העם ויברכם וירד מעשת החמאת והעלה והשלמים. אימא קודם עבודה! לא סלקא דעתך, דכתיב
וירד מעשת החמאת וגו'. מי כתיב לעשות מעשת כתיב. ולימרה אחר העבודה! לא סלקא דעתך,
דכתיב זבח תודה. מאי חזית דסמכת אהאי, סמוך אהאי! מסתברא, עבודה והודאה חדא מילתא
היא.

The גמרא concludes that עבודה which is the ברכה of רצה and הודאה which is the ברכה of מודים share the same theme. What is that theme? The מודים explains the גמרא as follows:

נראה דהך הודאה מלשון וידוי הוא על הקרבן. והיינו זבח תודה, שעל הזבח שמביא אדם מתודה עליו. והיינו דמסיק עבודה והודאה חדא מילתא היא. דהוידוי שייך כל מקום על הקרבן. וסמיך נמי אהאי וישא אהרון גו' מעשות החמאת גו'; מעשות הוידוי שעל החמאת נמי במשמע.

The א"הרש" is defining the word "הוראה" as having the same root as the word "וידוי" (confession). His interpretation is based on the following מדרש and מדרש:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף מג' עמ' ב'–אמר רבי יהושע בן לוי: כל הזובח את יצרו ומתודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאילו כיבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמים, העולם הזה והעולם הבא, דכתיב (תהלים נ') זבח תודה יכבדנני.

בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשה צז ד"ה יהודה אתה יודוך-יהודה אתה יודוך אחיך וגו' זו היא שנאמ' ברוח הקודש על ידי איוב אשר חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם (איוב פו יח). כנגד מי אמר איוב המקרא הזה? לא אמרו אלא כנגד הצדיקים, שהן כובשין את יצרן ומודין במעשיהן, שכל מי שהוא מודה במעשיו זוכה לחיי העולם הבא שנ' זובח תודה יכבדנני (תהלים נ כג). וכן אתה מוצא ביהודה שבשעה שבא מעשה תמר לידו והוציאוה לישרף שלחה ואמרה לו הכר נא (בראשית לח כה). מהו הכר נא? שא עיניך והכר את בוראך ואל תתבייש מבשר ודם. מיד כבש יצרו והודה במעשיו. ובשביל שהודה במעשיו הציל הקב"ה את בניו מן השריפה. והוא רמז שרמז לו הקב"ה מתחילה שנ' ויהי כמשלש חדשים (בראשית לח', כד'), אמר לו הקב"ה אתה הצלת את תמר ואת שני בניה מן השריפה, אף אני אציל את בניך מן השריפה, ואילו הן: חנניה מישאל ועזריה, הא למדת שכל מי שהוא מודה במעשיו הקב"ה מצילו ומביאו לחיי העולם הבא.

The מהרש"א can find additional support from the procedure that was followed in bringing קרבנות:

רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג' הלכה יג'-וצריך הסומך לסמוך בכל כחו בשתי ידיו על
ראש הבהמה שנאמר על ראש העולה לא על הצואר ולא על הצדדין, ולא יהיה דבר חוצץ בין ידיו
ובין הבהמה. הלכה יד-וכיצד סומך, אם היה הקרבן קדש קדשים מעמידו בצפון ופניו למערב
והסומך עומד במזרח ופניו למערב ומניח שתי ידיו בין שתי קרניו ומתודה על המאת עון המאת ועל
אשם עון אשם, ועל העולה מתודה עון עשה ועון לא תעשה שניתק לעשה. הלכה מו-כיצד מתודה
אומר המאתי עויתי פשעתי ועשיתי כך וכך וחזרתי בתשובה לפניך וזו כפרתי.

יחי וnterprets the גמרא in 'עמ' א' מגילה דף יח' עמ' differently:

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יח' עמ' א'-זובח תודה-אחר זביחה תן הודאה. חדא מילתא היא-אף הודאה עבודה של מקום הוא.

רש"י can point to the יום ביפור recited on יום ביפור in support of his position:

תלמוד בבלי מסכת סומה דף מ' עמ' ב'-מתני'. ברכות כהן גדול כיצד? חזן הכנסת נומל ספר תורה ונותנה לו לראש הכנסת, וראש הכנסת נותנה לסגן, והסגן נותנה לכהן גדול, וכ"ג עומד ומקבל וקורא (ויקרא מז') אחרי מות; (ויקרא כג) ואך בעשור. וגולל את התורה ומניחה בחיקו, ואומר: יתר ממה שקריתי לפניכם כתוב כאן, (במדבר כמ) ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה, ומברך עליה שמנה ברכות: על התורה, ועל העבודה, ועל ההודייה, ועל מחילת העון, ועל המקדש, ועל ישראל, ועל הכהנים, ועל ירושלים, והשאר תפלה.

רש"י מסכת סומה דף מ' עמ' ב'–על התורה – ברכה של אחריה. ועל העבודה רצה. ועל ההודאה מודים לפי שנגמרה העבודה, ואין עבודה בלא הודאה כדאמרי' במסכת מגילה (דף יח) זובח תודה יכבדנני; אחר זביחה הודאה.

Both רש"י and the מהרש"א is followed by the ברבה of מהרש"א is followed by the ברבה of ברבה However, they do not explain how the two מודים share the same theme; i.e. אורים. Perhaps the answer is found in the following:

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת אמור סימן יד-וכי תזבחו זבח תודה, רבי פנחס ורבי לוי ורבי יוחנן אמר בשם ר' מנחם דגליל: לעתיד לבא כל הקרבנות כולן במלין וקרבן תודה אינו במל. לעולם, כל ההודיות במלין והודיית תודה אינה במלה לעולם, הה"ד (ירמיה לג) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צב-אות כי מוב ה' כי לעולם חסדו מביאים תודה בית ה', זה קרבן תודה. וכן דוד אמר (תהלים נו) עלי אל-היי נדריך אשלם תודות לך; תודה אין כתיב כאן אלא תודות ההודיה וקרבן תודה.

The ברכה מודים is a substitute for the קרבן תודה. It shares the theme of: והשב את והשב את . We pray for the day when the בית המקדש stands once again when the סרבן that will be brought will be the קרבן תודה.

שבת פרשת שמות תשס"ז Vol. 4 No. 18

TRANSLATION OF SOURCES

אר מנילה דף יח' עמ' א'. And when David comes, prayer will come, as it says. Even then will I bring to My holy mountain, and make them joyful in My house of prayer. And when prayer has come, the Temple service will come, as it says, Their burnt-offerings and their sacrifices shall be acceptable upon My altar. And when the service comes, thanksgiving will come, as it says. Who so offers the sacrifice of thanksgiving honours Me. Why did Chazal insert the priestly benediction after Bracha of thanksgiving? Because it is written, And Aaron lifted up his hands toward the people and he came down from offering the sin-offering and the burnt-offering and the peace-offerings. But cannot I say that he blessed the people before the service? Do not imagine such a thing. For it is written, 'and he came down from offering'. Is it written 'to offer'? It is written, 'from offering'. Why not then say the priestly benediction after the blessing of the Temple service? Do not imagine such a thing, since it is written, who so offers the sacrifice of thanksgiving. Why base yourself upon this verse? Why not upon the other? It is reasonable to regard service and thanksgiving as one.

N"ሥገ ገገል-It appears that the word "Hoda'Ah" in this context is derived from the same root as the word "Vi'Duy" which is performed when sacrificing an animal. That is what is meant by the words: "Zevach Todah"; that during the sacrifice that one brings, ones confesses. That is why the Gemara concludes that Avodah and Hoda'Ah are one concept; confession is always a part of the sacrifice. They also relied on the words: Va'Yisa Aharon and Mai'Asos Ha'Chatas. After completing the confession that was performed during the sacrifice is what is being referred to.

"בכלי מסכת סנהדרין דף מג' עמ' ב"ר. Joshua b. Levi said; He who sacrifices his evil inclination and confesses his sin over it, Scripture imputes it to him as though he had honoured the Holy One, blessed be He, in both worlds, this world and the next; for it is written, Who so offers the sacrifice of confession honours Me.

רבה אתה יודוך בראשית רבה (תיאודור–אלבק) פרשה צז ד"ה יהודה אתה יודוך -The words: Yehudah, Ata Yoducha Acheicha etc. are similar to what Job said by way of prophetic message when he said: Asher Chachomim Ya'Geidu V'Lo Chachadu Mai'Avosam (Which wise men have told from their fathers, and have not hidden it). About whom did Job make this statement? He said it in reference to righteous men who control their inclinations and who admit when they are wrong. Whoever admits to his actions merits entry into the Next World as it is written: Zevach Toda Yichabdanani (with a sacrifice of thanksgiving will you honor me). So too you find concerning Yehudah that at the time he was involved in the incident with Tamar and Tamar was about to be taken out to be burned, Tamar sends Yehudah a message which reads: Ha'Ker Nah (please recognize). What did Tamar want Yehudah to recognize? Raise your eyes and recognize your Creator and do not be embarrassed before human beings. Immediately Yehudah gains control over his emotions and admits to what he had done. Because he is willing to admit to his actions, G-d saves Yehudah's descendants from being burned. That is the clue that G-d gave Yehudah when the Torah said: and it was at the end of three months1. G-d said to Yehudah: you saved Tamar and her two children from being burned, so too I will save your descendants from being burned. Chananya, Misha'El and Azariya are the ones who are saved. So you learn that anyone who is willing to admit that he is wrong, G-d saves him and grants him life in the world to come.

copyright. 2006. a. katz

^{1.} The number three is a hint to the three people who were saved by Yehudah; Tamar and her two children.

רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג' הלכה יג' -Halacha 13-It is necessary that he who leans on the sacrifice do so with all his strength. His two hands must rest on the head of the animal as it is written: on the head of the Ola sacrifice; not on its neck and not on its sides. Nothing should stand between the person's hand and the animal. Halacha 14-How should one lean? If the sacrifice was the holiest of holy he stands the animal towards the north with its face towards the west. The one leaning should be standing in the east with his face towards the west. He puts his two hands between the animals horns. He then states the reason he is bringing a Chatas offering or an Oshom offering. For an Ola offering, he confesses the sin concerning a positive commandment or for the sin concerning a negative commandment that is connected to a positive commandment. Halacha 15- How should he confess? By reciting: Chatasi, Ovisi, Pashati, and I did so and so. I repent before You, G-d and I sacrifice this animal in place of Your punishing me.

ים"עמ" אי עמ" דף אר בכלי מסכת מגילה דף יח' עמ' א" -Zoveach Todah-After completing the sacrifice, give thanksgiving. Chada Milsa Hee-Giving thanksgiving is considered a part of the service to G-d.

"בכלי מסכת סומה דף מ' עמ' ב'. Alishnah. What was the procedure with the benedictions of the Kohen Gadol? The synagogue attendant takes a Torah-scroll and hands it to the synagogue-president. The synagogue-president hands it to the deputy and he hands it to the Kohen Gadol. The Kohen Gadol stands, receives the scroll and reads therein "After the death" and "How it was on the tenth day". Then he rolls the Torah-scroll together, places it in his bosom and exclaims, 'more than I have read before you is written here!' the passage 'On the Tenth Day', which is in the Book of Numbers, he reads by heart, and he recites eight benedictions in connection therewith; i.e., over the Torah, for the temple-service, for thanksgiving, for the pardon of sin, over the Temple, over Israel, over the Kohanim, over Jerusalem, and the rest of the prayer.

"ב" מסכת סומה דף מ" עמ' ב" -Al HaTorah-The blessing made after reading from the Torah. Al Ha'Avodah is the blessing of Ritzai. V'Al Ha'Hoada'a is the Bracha of Modim which is recited because the service has been completed. It is inappropriate to recite the Bracha on the service without reciting a Bracha for thanksgiving as it is written in Masechet Megilah: Zovei'Ach Toda Yichabdanni, after the sacrifice comes thanksgiving.

בריש ממור (ורשא) פרשת אמור Devi and Rabbi Pinchas and Rabbi Levi and Rabbi Yochonon said in the name of Rav Minachem from Galilee: In the days to come it will no longer be necessary to bring sacrifices except for the sacrifice of thanksgiving. In the days to come, all thanksgiving will not be necessary except for the Todah thanksgiving. That is what is meant in the verse (Yirmiyahu 33) The voices of happiness, the voices of a groom and a bride; a voice saying acknowledge G-d because G-d is good since forever is His compassion, bringing thanksgiving to the House of G-d represents the Todah sacrifice. So said Dovid: Upon me G-d are Your vows. I will bring thanksgiving offerings to You. Dovid does not use the singular word Todah but the plural word Todos. Dovid used the plural word to connote that thanksgiving consists of the thanksgiving sacrifice and prayers of thanksgiving.